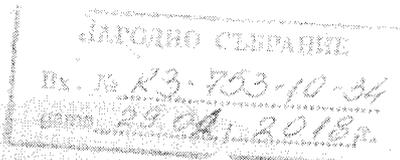

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на здравеопазването

Изх. № 02-00-3 / 29.01. 2018 г.

ДО
Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КЗ-753-10-34 от 24.01.2018 г.

Към наш № 02-00-3 от 24.01.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

на Министерството на здравеопазването по внесените между първо и второ гласуване предложения от народния представител Даниела Дариткова и от народния представител Валентина Найденова и група народните представители по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители на 03.11.2017 г.

УВАЖАЕМА ДОКТОР ДАРИТКОВА,

Във връзка с Вашето писмо под горепосочения номер Министерството на здравеопазването изразява следното становище:

1. По предложенията за изменение и допълнение на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители на 03.11.2017 г., внесени от н.п. д-р Даниела Дариткова, № 854-04-8/23.01.2018 г.:

Министерство на здравеопазването не възразява предложенията да бъдат приети, като бихме искали да отбележим следното:

1. С § 2, т. 1 и 2 се прави предложение за допълнение на Закона за лечебните заведения с чл. 26г и чл. 61а, в които се посочва, че структурни звена на централните за психично здраве, централните за кожно-венерически заболявания и комплексните онкологични центрове и на държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ са и териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК), открити към тези лечебни заведения по реда на чл. 105 от Закона за здравето. Следва да се отбележи, че и към настоящия момент ТЕЛК са структурни звена на лечебните заведения, към които са открити. Това изрично е регламентирано в разпоредбата на чл. 105, ал. 2 от Закона за здравето.

С оглед на това, според нас, не са необходими предложените допълнения, тъй като с тях единствено се преповтаря действаща към момента нормативна уредба.

2. С § 3, ал. 2 се предвижда, че започналите и неприключилите до влизането в сила на този закон процедури по извършване на медицинска експертиза от специализираните състави на ТЕЛК се довършват по реда на този закон.

Следва да се има предвид, че създаването на преходна разпоредба, която да урежда реда, който ще се прилага по отношение на заварени обществени отношения е необходимо единствено когато се цели да се продължи действието на правила, отменени с новия нормативен акт, или да се уреди тяхното прилагане спрямо висящите правоотношения. В тази връзка считаме, че не е необходимо да се посочва, че занаяд ще се прилага новия закон, както е предложено с посочения параграф.

2. Министерство на здравеопазването не подкрепя предложенията за изменение и допълнение на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители на 03.11.2017 г., внесени от н.п. д-р Валентина Найденова, № 854-04-7/19.01.2018 г. 1.2018 г.:

На първо място, бихме искали да обърнем внимание, че направените предложения противоречат на принципите и обхвата на приетия на първо гласуване законопроект.

С направените предложения се въвежда понятието „намалена работоспособност“, която се разделя на краткосрочна (до 180 дни), продължителна (от 180 до 540 дни) и дълготрайна (над 540 дни). Не са ясни мотивите за въвеждането на това понятие.

Употребяват се и понятията „вид и степен на увреждане“ и „вид и степен на намалена работоспособност“, включително по отношение на децата до 16 годишна възраст и тези придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, без да става ясно каква е разликата между тези понятия.

Като органи на медицинската експертиза са посочени лекуващият лекар, лекарски консултативни комисии (ЛКК), Териториални експертни лекарски комисии (ТЕЛК) и Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК). Не става ясно обаче от направените предложения по какъв начин участват в експертизата лекуващият лекар и ЛКК. Предлага се също така ЛКК, ТЕЛК и НЕЛК да се разкриват със заповед на министъра на здравеопазването. В тази връзка следва да се отбележи, че НЕЛК е здравно заведение, юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на здравеопазването създадено по силата на Закона за здравето (чл. 21, ал. 2, т. 2 и чл. 25), а ЛКК и ТЕЛК са създадени (със заповед на съответния директор на РЗИ) и функционират съгласно действащия закон.

Понятието „дефинитивни състояния“ се заменя с „ясни и точно определени състояния, при които не се очаква обратно развитие“. Считаме, че двете понятия имат еднакво значение, а нормативните актове, регламентиращи медицинската експертиза използват понятието „дефинитивни състояния“ в съчетание с пояснението „без възможност за пълно или частично възстановяване“. При прилагането на тези разпоредби в практиката не са идентифицирани проблеми, поради което не е ясно какво налага замяната им.

Предлага се изключване на участието на представител на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) в Националния съвет по медицинска експертиза и участието на НЗОК в контрола върху медицинската експертиза (представителите на РЗОК няма да участват в регионалните съвети за контрол на актовете на медицинската експертиза, а НЗОК не е сред заинтересованите лица, които могат да обжалват решенията на ЛКК).

Предвижда се и отпадане на разпоредбата, съгласно която НЗОК финансира в рамките на годишния ѝ бюджет високоспециализираните и скъпоструващите медико-диагностични изследвания, свързани с процеса на медицинската експертиза на работоспособността, по искане на ТЕЛК и НЕЛК.

Следва да се има предвид, че към настоящия момент, съгласно чл. 45 от Закона за здравното осигуряване един от видове медицинска помощ заплащана от Националната здравноосигурителна каса с медицинската експертиза. В този смисъл НЗОК е

заинтересовано от осъществяването на експертизата лице, което следва да има възможността да участва в извършването на контрол на актовете на медицинската експертиза (обжалване на решенията, извършване на проверки и др.) и да бъде представявано в Националния съвет по медицинска експертиза, предвид възложените му функции.

Предлага се също така в съставите на ТЕЛК и в специализираните състави на НЕЛК задължително да се включва лекар - представител на НОИ. Предложението противоречи на приетия на първо гласуване законопроект, който предвижда отпадане на това изискване, предвид функциите и дейността на медицинските комисии на НОИ по чл. 98, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване и с цел да се избегне дублирането на дейността на експертите от НОИ. Следва да се отбележи, че от 2010 г. представители на НОИ не участват и в състава на ТЕЛК.

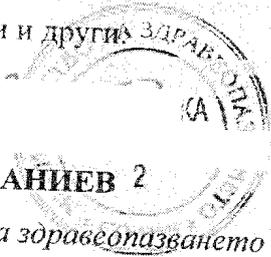
Предложенията по § 4 от (чл. 103, ал. 5 и 6) затвърждават като част от медицинската експертиза и установяването на работоспособността на работещи при конкретни условия на труд, трудоустрояване и адаптиране на работните места.

В тази връзка следва да се подчертае, че визията на правителството за промените в системата на медицинската експертиза, върху които понастоящем работят междуведомствени екипи от Министерството на труда и социалната политика и Министерство на здравеопазването, включва пълното разделяне на двата вида експертиза – медицинска и на работоспособността, предвид различните компетентности, които се изискват за осъществяването на двата вида експертиза. Предвижданата реформа в тази насока е в съответствие с практиката на Световната здравна организация, въведена вече в редица държави.

Извън изложените по-горе принципни бележки, бихме искали да Ви обърнем внимание, че в случай, че бъдат подкрепени, предложенията се нуждаят от значително правно-техническо прецизиране и оформяне, тъй като не са съобразени с изискванията на Закона за нормативните актове и Указ № 883 от 1974 г. за прилагането на Закона за нормативните актове относно изменението и допълнението на нормативните актове, строежа и формулирането на разпоредбите на нормативния акт.

Обръщаме внимание също така, че замяната на понятието „временна неработоспособност“ с „краткосрочно намалена работоспособност“ изисква не само промени в Закона за здравето и Кодекса за социално подпомагане, но и в Кодекса на труда.

Закона за здравното осигуряване, Закона за държавния служител, Закона за съдебната власт, Закона за социалното подпомагане, Закона за отбраната и въоръжените сили, Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, Закона за частните съдебни изпълнители и други

КИРИЛ АНАНИЕВ 2

Министър на здравеопазването

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № K3-753-10-34
дата 30.01.2018 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДНИЦА" № 2, ТЕЛЕ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.ML.SP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: 02-18
30.01.2018

ДО
Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА № K3-753-10-34/24.01.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Внесени между първо и второ гласуване предложения по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители на 03.11.2017 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАРИТКОВА,

Министерството на труда и социалната политика изразява следното становище по внесените между първо и второ гласуване предложения от народния представител Даниела Дариткова и от народния представител Валентина Найденова и група народни представители по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители на 03.11.2017 г.:

1. Подкрепяме по принцип предложенията, внесени от народния представител Даниела Дариткова, тъй като с тях се прецизират разпоредби, предложени с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, внесен от Георги Колев и група народни представители, уреждат се и въпроси, които според изложеното в мотивите до момента не са били уредени и се регламентират изрично сроковете за привеждане в съответствие на подзаконовата нормативна уредба и дейността и съставите на ПЕЛК с новите разпоредби.

Във връзка с отмяната на чл. 106, ал. 2 от Закона за здравето (ЗЗ), бихме искали да Ви уведоим, че поддържаме становището си, изразено с писмо № 02-237 от 24.11.2017 г. на МТСП до Комисията по здравеопазването, по сходно предложение, съдържащо се в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 754-01-77, внесен от Георги Колев Колев и група народни представители. Изразяваме

несъгласие с тази промяна, тъй като тя ще доведе до отпадане на изискването в специализираните състави на НЕЛК задължително да се включва лекар – представител на Националния осигурителен институт (НОИ). Бихме искали да обърнем внимание, че към настоящия момент представителите на НОИ участват в съставите на НЕЛК като равноправни членове. Според нас, с оглед специфичните компетентности, които притежават, те допринасят за ефективността на работата на комисиите. Считаме, че участието на експерти на НОИ при издаване на решенията за определяне на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, причинната връзка, датата на инвалидизиране, срока на инвалидността и чуждата помощ е необходимо. Това е така, тъй като експертната на трайно намалената работоспособност е важна част от цялостния процес за отпускане на дългосрочни осигурителни обезщетения и поставя началото на процеса от зараждането на евентуалното право до реалното му упражняване.

2. Не подкрепяме предложенията на народния представител Валентина Найденова и група народни представители поради следните съображения:

Със законопроекта се предлага промяна в основни термини, които се използват в значителен брой нормативни актове (напр. временна неработоспособност и трайно намалена работоспособност), без да е ясно с какво ще се подобри модела на медицинската експертиза. Същевременно не се предлагат промени в нормативните актове, които имат отношение към предложените изменения, което ще доведе до невъзможност системите, зависещи от решенията на медицинската експертиза да работят.

Предлаганите нови определения за краткосрочно, продължително и дълготрайно намалена работоспособност влизат в противоречие с действащи разпоредби, регламентиращи трудовите и осигурителни права на лица в работоспособна възраст. Предлагат се нови понятия вместо използваните в действащата нормативна уредба „временна неработоспособност“ и „трайно намалена работоспособност“, но не става ясно как ще се уреждат съществуващите към момента права: при отсъствие от работа поради болест, на обезщетение за временна неработоспособност, на трудоустрояване и/или пенсиониране поради болест. Липсва обвързване и с действащите условия, сроковете и продължителността на ползване на тези права. В тази връзка не подкрепяме и предложените с преходните и заключителните разпоредби на законопроекта промени в Кодекса за социално осигуряване.

В предложението се премахва разграничаването на групите лица в работоспособна и извънработоспособна възраст, но са включени текстове като „степен на намалена работоспособност на ...лицата до 16 години и тези, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст...се оценява спрямо трудовите възможности на човек от неговата възрастова група“, което създава правна неяснота относно съдържанието на понятието „работоспособност“ и „трудова възможност“ при тези групи лица. В част от разпоредбите на законопроекта се използва изречението „лица в пенсионна възраст“, а в друга – „лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от Кодекса за социално осигуряване“, което поставя въпроса дали се касае за различни групи лица.

Освен това към законопроекта не са приложени мотиви, което затруднява преценката на причините, които налагат приемането им, целите, които се поставят и очакваните резултати от прилагането, включително и финансови, ако има такива.

В разпоредбата на ал. 6 в чл. 103 се предвижда експертната на лица в работоспособна възраст да се извършва на основата на методика, „която определя начина и степента на увреждане според възрастовата група и съдържа противоположни условия на труд за съответното увреждане, препоръки и критерии за трудоустояване“.

В законопроекта обаче не се посочва кога и кой орган ще приеме методиката. Като се има предвид, че не е предложен преходен период, който да даде възможност за разработване и утвърждаване на новите правила за експертиза на работоспособността (методиката), считаме предложението за неприложимо от датата на влизане в сила на закона.

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ

30.01.2018

X

БИСЕР ПЕТКОВ
Министър на труда и социалната политика
Signed by: Biser Hristov Petkov

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ
НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ КЪМ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Гр. София, ул. Г.С.Раковски #112, ет.1, тел/факс 02/ 9817855

До Г-жа Даниела Дариткова
Председател на Комисия по здравеопазване
44-то Народно събрание

СТАНОВИЩЕ

ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ
НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Относно: Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето

Уважаема Г-жо Дариткова,

В мрежата на Национално представителните организации на и за хора с увреждания се обсъждат допълните предложения по ЗИД на Закона за здравето № 754-01-77 внесен от Георги Колев и група народни представители на 3 ноември 2017 г. – второ гласуване .

Към днешна дата Ви запознавам с болшинството от постъпилите становища, а именно:

1. На първо четене подкрепяме постъпилите предложения за изменение с изключение на текстовете, които изключват участието на лекарите от НОИ в НЕЛК. Повече от 8 месеца навсякъде сме предоставили становището ни за повишаване на контрола на медицинската експертиза, като една от посочените мерки е връщането на лекарите на НОИ в ТЕЛК.
2. В предложените текстове за изменение по ЗИД на Закона за здравето основното съображение по същество против участието на НОИ в ТЕЛК и НЕЛК са функциите на медицинските комисии към ТП на НОИ по чл. 98, ал. 4 КСО, въз основа на решенията на които се издават разпорежданията на НОИ за отпускане на инвалидни пенсии и добавки за чужда помощ. Твърдяното в мотивите на вносителя "дублиране на дейността на експертите от НОИ" в медицинските комисии по чл. 98, ал. 4 КСО и в НЕЛК е твърде произволно, тъй като предметът на преценка от комисииите и НЕЛК не съвпада. И медицинските комисии към НОИ, и НЕЛК разглеждат законосъобразността на съответното експертно

решение, но освен това, когато отмени решението на ТЕЛК без връщане, НЕЛК извършва и самото освидетелстване, при което участието на експерт от НОИ е наложително. Удачното законодателно решение според нас следва да предвижда, представители от НОИ да участват и в ТЕЛК, и в НЕЛК, когато обектът на преценка е наличието на трайно намалена работоспособност.

3. В цялост отхвърляме предложенията 854-04-7/19.01.2018г. с вносителки Валентина Найденова и колеги.
4. Не са спазени изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗИХУ, което е нарушение. Предложенията по ЗИД на Закона за здравето трябва да минат на процедура по обсъждане в НСИХУ.

Настоящото становище ще бъде допълнено и ще Ви бъде предоставено своевременно.

Адриана Стоименова - Стефанова
Изпълнителен директор
Център за Психологически Изследвания

Зам- Председател на Националния Съвет за Интеграция на Хората с
Увреждания
02/9817855
0878675013